

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Розміщення продуктивних сил»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 051 Економіка
Освітня програма: «Економіка підприємства»
Рік навчання 3-й, семестр 5
Форма навчання денна, заочна
Кількість кредитів ЄКТС 5
Мова викладання українська

Лектор дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)

к.е.н., доцент Степасюк Л.М.

ludastepasuk@gmail.com

Сторінка курсу в eLearn

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=5088>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Аналітичні засади сучасного економічного мислення повинні ґрунтуватись на цілісному уявленні про взаємообумовленість галузевого та територіального розвитку, взаємозв'язок економічного зростання та територіальної організації продуктивних сил. Знання закономірностей регіонального розвитку та принципів його регулювання роблять можливим підвищення ефективності функціонування господарських структур, відтак вивчення підвалин регіональної економіки окрім теоретичного, має важливе практичне значення.

У результаті вивчення дисципліни студент оволодіє знаннями щодо місця і ролі розміщення продуктивних сил і регіональної економіки в системі економічних дисциплін, основних понять, законів і закономірностей розміщення продуктивних сил і функціонування регіональної економіки; принципів та критеріїв економічного районування; показників сучасного стану та напрямків регіонального розвитку економіки; набуде навичок щодо визначення та аналізу показників соціально-економічного розвитку регіонів України; розрахунку та аналізу показники природного руху та складу населення тощо.

Компетентності ОП:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

фахові (спеціальні) компетентності (СК):

- СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- на міжнародному рівнях.
- СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.
- СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.
- СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньо-економічної політики держави.

СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.

СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.

СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

Програмні результати навчання (ПРН):

4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

20. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами.

21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Модуль 1 Теоретико-методологічні аспекти регіонального розміщення продуктивних сил				
1. Розміщення продуктивних сил як наука	2/2	Знати механізм прояву об'єктивних економічних законів у територіальному аспекті. Розуміти роль і місце регіональної економіки в системі економічних дисциплін Вміти працювати в команді, делегувати повноваження, розподіляти роботу і вести полеміку.	Підготовка доповідей /рефератів/презентацій	20 балів
2. Теоретичні підходи до розміщення продуктивних сил	2/2	Знати системні засади регіональної економіки. Розуміти сільськогосподарський штандорт Використовувати знання при порівнянні переваг економічних теорій	Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	20 балів
3. Закономірності, принципи та фактори розміщення продуктивних сил	2/2	Знати закономірності розміщення продуктивних сил Розуміти основні принципи розміщення продуктивних сил Застосовувати знання при аналізі факторів ринкової кон'юнктури.	Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	20 балів
4. Економічне районування та територіальна організація продуктивних сил	3/2	Знати сутність, види, критерії та принципи економічного районування. Розрізняти загальну та порівняльну ефективність. Вміти працювати в команді, делегувати повноваження, розподіляти роботу і вести полеміку.	Підготовка доповідей /рефератів/презентацій	20 балів
5. Наукові методи економічного обґрунтування розміщення виробництва	2/2	Знати інтегральну оцінку розвитку регіону Аналізувати показники, що узагальнюють розвиток та розміщення виробництва. Використовувати територіальні баланси.	Виконання практичних завдань (розв'язування задач)	20 балів
Модуль 2. Загальні умови розміщення та розвиток продуктивних сил України				
6. Природно-ресурсний потенціал України та його оцінювання	2/3	Знати поняття природно-ресурсного потенціалу, його	Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	20 балів

		структуру та оцінку. Аналізувати природні ресурси України Використовувати знання з даної теми при розв'язуванні ситуаційних завдань		
7. Населення та трудові людські ресурси України	2/2	Знати чисельність населення та джерела його формування. Аналізувати трудові ресурси і зайнятість населення Вміти визначити основні показники на ринку праці	Виконання практичних завдань (розв'язування задач)	20 балів
8. Виробничий та науково-технічний потенціал України	2/3	Знати суть та складові науково-технічного потенціалу. Вміти визначити вартість основних засобів. Аналізувати ступінь зносу основних засобів	Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	20 балів
9. Основні засади розвитку господарського комплексу України	2/2	Знати поняття та структуру господарського комплексу України Вміти визначити місце України за рівнем економічного розвитку Розуміти поняття господарський комплекс, виробничий комплекс.	Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	20 балів
10. Міжгалузеві комплекси та їх роль у розвитку економіки України	3/2	Знати поняття та види міжгалузевих комплексів Аналізувати роль та склад паливно-енергетичного комплексу в народному господарстві України. Розрізняти міжгалузеві комплекси та умови їх формування.	Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	20 балів
Модуль 3. Економіка регіонів і регіональна економічна політика				
11. Конкурентоспроможність економіки регіонів	1/2	Знати регіон як основний об'єкт регіональної економіки. Аналізувати діагностику регіонального розвитку	Підготовка доповідей /рефератів/презентацій	30 балів
12. Економіка регіонів України і особливості регіонального розвитку	2/1	Знати економічну оцінку кожного з економічних районів Застосовувати методику оцінки конкурентних позицій регіону.		
13. Участь держави в управлінні регіоном	2/2	Знати економіку регіонів України. Аналізувати фактори,	Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	35 балів

		які чинять вплив на розвиток економічних районів України (кожного зокрема). Використовувати знання з даної теми при розв'язуванні ситуаційних завдань.		
14. Зовнішньоекономічні зв'язки та їх роль у розвитку продуктивних сил України	3/3	Знати сутність та складові державної регіональної політики. Розуміти принципи та механізм реалізації регіональної економічної політики. Використовувати знання з даної теми при розв'язуванні ситуаційних завдань.	Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	35 балів
Всього за 1 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перекладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Лишиленко В.І. Регіональна економіка. К: Центр навчальної літератури, 2019. 384с.
2. Бутко М. Регіональна економіка в модернізаційному форматі. К: Центр навчальної літератури, 2020. 432с.
3. Регіональна економіка: тренінг курс: Навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавр галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка». В.В. Соляр, О.В. Анісімова. Харків: Видавництво Іванченка І.С, 2021. 173с.
4. Гусєва О.Ю., Воскобоева О.В., Ромащенко О.С. Регіональна економіка: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2020. 121с.
5. Альбещенко О. С. Розміщення продуктивних сил: конспект лекцій. Миколаїв. МНАУ. 2019. 87 с.

6. Дмитрієв І.А. Регіональна економіка: навчальний посібник для практичних занять і самостійної роботи студентів закладів вищої освіти. Харків: Стиль Іздат, 2018. 284 с.

7. Регіональна економіка: курс лекцій. Т. Г. Олійник, І. О. Мельник, О. А. Горобченко. Миколаїв: МНАУ, 2017. 119 с.